

Andragoško društvo Slovenije ima štiri nove častne člane

Na Skupščini Andragoškega društva Slovenije, dne 1. decembra 2008, so bili podeljeni nazivi častnih članov in članic štirim osebam, ki so zaslužne bodisi za razvoj ADS bodisi za razvoj izobraževanja odraslih in andragogike. Sklep o tem je sprejel Izvršilni odbor ADS na svoji 13. seji, dne 25. novembra 2008. Skupščina je soglasno potrdila predlog in sklep ter podelila ta častni naziv: *Mirjam Satler Perovič*, mag. *Franciju Pivcu*, mag. *Mariji Velikonja* in prof. dr. *Petru Venclju*. Udeleženci Skupščine so poslušali utemeljitev o podelitvi naziva častnega člana dr. Petru Venclju, ki se je udeležil skupščine, drugim trem novoimenovanim častnim članom, ki so bili opravičeno odsotni, pa bodo listine svečano podeljene ob drugi priložnosti.

Mirjam Satler Perovič

Mirjam Satler Perovič je zgled za to, kako naj andragog deluje v lokalnem okolju.

Mirjam Satler Perovič je ustanoviteljica Agencije Tolminska, v kateri so se povezovale različne dejavnosti, pomembne za razvoj kraja in širše regije, v njenem primeru Tolmina in Tolminskega. Agencija Tolminska je bila hkrati turistična agencija in zasebna ustanova za izobraževanje odraslih in s koncesijo izvajalka programov srednješolskega izobraževanja za gostinske, turistične in ekonomske poklice. *Mirjam Satler Perovič* je bila zmeraj andragoginja, v kakršni koli vlogi že je delovala. V Agenciji Tolminska je bila tudi organizatorica študijskih krožkov, med katerimi so nekateri prerasli v krajevne

projekte. To zgovorno potrjujejo naslovi *Drežnica, ali te poznam?*, *Podmelska fara skozi čas*, *Ljudsko izročilo pod Kobiljo glavo*, *Rutarji, potomci tirolskih prednikov*. Projekti dokazujejo, kako se z izobraževanjem odraslih povezujejo različne dejavnosti: kultura in ljudski običaji (etnologija), turizem, v tem kraju predvsem kmečki turizem in gostinstvo, za kar je Agencija Tolminska usposabljala izvajalce. V šoli je poleg programov za mladino vseskozi razpisovala tudi programe za izobraževanje odraslih. V programe Agencije Tolminska je bilo vključenih okoli 1.300 odraslih.

Prvi del svoje osebne in poklicne poti je *Mirjam Satler Perovič* posvetila pomoči pri zaposlovanju prek zavodov za zaposlovanje. Kot andragoginja po duši je seveda skrbela predvsem za izobraževanje iskalcev zaposlitve, ki se znajdejo v težavnem položaju (brezposelni, teže zaposljivi, invalidi, nezadostno izobraženi). Taka naravnost se je pokazala že v diplomski študiju ob delu na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani z naslovom *Vloga usposabljanja v sistemu zaposlovanja*. Njeno delo je pomembno temeljilo na raziskovanju potreb po zaposlitvi.

Ob svojem delu se je bila vseskozi tesno povezana z Andragoškim društvom Slovenije in njegovimi projekti. Leta 1995 je prejela tudi nagrado Republike Slovenije za področje šolstva, za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju.

Mag. Franci Pivec

Mag. Franci Pivec je bil prvi minister za izobraževanje v Sloveniji, ki je pokazal posebno razumevanje za razvoj izobraževanja odraslih in andragogiko.

Ko je bila Slovenija še jugoslovanska republika in se je ministrstvo še imenovalo Republiški sekretariat za vzgojo in izobraževanje, minister pa

je bil tedaj republiški sekretar, je pod njegovim ministrovanjem ob koncu osemdesetih let začela delovati Komisija za izobraževanje odraslih. *Franci Pivec* se je seje te komisije redno udeleževal, čeprav je bil kot republiški sekretar (danes bi bil minister) zelo zaposlen z drugimi nalogami vzgoje in izobraževanja, in je na sejah tudi aktivno sodeloval. Komisija je imela obsežen program, s katerim naj bi pospešila razvoj izobraževanja odraslih v Sloveniji. Tedaj je bil sekretariatu predložen razvojni projekt *Izobraževanje odraslih kot dejavnik razvoja Slovenije*, ki ga je izvajal Pedagoški inštitut v Ljubljani, pomemben dosežek komisije pa je bil, da je projekt financirala Republiška izobraževalna skupnost Slovenije. Na podlagi tega projekta, ki se je nadaljeval v Andragoškem centru Slovenije po njegovi ustanovitvi leta 1991, je nastal raziskovalni elaborat *Koncepcija in strategija izobraževanja odraslih* (2000), ugotovitve iz projekta pa so bile tudi temeljna podlaga za pripravo operativnih gradiv, kot so *Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju* (1995), *Zakon o izobraževanju odraslih* (1996) in *strokovne podlage za Nacionalni program izobraževanja odraslih v Sloveniji* (1998).

Franci Pivec se je sicer z izobraževanjem odraslih srečal že sredi šestdesetih let, ko sta ga prijatelja *Tilka Blaha* in *Marjan Lah*, zdajšnja častna člana Andragoškega društva Slovenije, privabila v Zvezo delavskih univerz Slovenije. V tej vlogi se je udeležil vrste konferenc in posvetov o izobraževanju odraslih – to so bili tedaj pionirski projekti – potem pa se je vključeval tudi v delovanje delavskih univerz na Štajerskem (Maribor, Slovenska Bistrica, Ptuj, Ormož, Lenart).

Za uveljavitev andragogike se je zavzemal tudi na nastajajoči univerzi v Mariboru z vpeljevanjem obveznega usposabljanja visokošolskih učiteljev, bil pa je tudi predsednik Sveta Andragoškega zavoda – LU Maribor in je sodeloval pri različnih njegovih projektih. Zdaj deluje pri službi IZUM, kjer že skoraj dvajset let izvajajo obsežno izobraževalno dejavnost za knjižničarke in knjižničarje, s katero se posodablja delo v knjižničarstvu.

Mag. Marija Velikonja

Mag. Marija Velikonja je od leta 1974 nenehno navzoča v izobraževanju odraslih v Sloveniji, hkrati pa tudi v Andragoškem društvu Slovenije.

Takrat se je zaposlila na Zavodu za šolstvo SRS, v Sektorju za izobraževanje odraslih, ki ga je vodil *mag. Jože Valentinčič*, prvi predsednik Andragoškega društva Slovenije. Bila je pedagoška svetovalka,

odgovorna za stalno strokovno spopolnjevanje pedagoških in andragoških delavcev, vseskozi pa je sodelovala tudi pri raziskovalnih projektih, ki so zadevali izobraževanje in strokovno spopolnjevanje pedagoških in andragoških delavcev in izobraževanje odraslih in sta jih skupaj izpeljevala Pedagoški inštitut in Zavod za šolstvo. V različne dejavnosti izobraževanja odraslih se je vključevala kot predavateljica različnih področij izobraževanja odraslih, kot organizatorica posvetovanj, urednica nekaterih strokovnih publikacij, avtorica strokovnih člankov. Andragoško delo je bilo tudi razvijanje programov za izobraževanje vodstvenih delavcev v vzgoji in izobraževanju, ki so jih potem institucionalizirali v šolo za ravnatelje. *Marija Velikonja* je prva vodila to šolo. Po upokojitvi je kot zunanja sodelavka nadaljevala delo v Andragoškem centru Slovenije v različnih razvojnih projektih in kot

urednica publikacij. Vodila je tudi kurikularno skupino za prenovu osnovnega izobraževanja odraslih.

V Andragoškem društvu Slovenije je bila najbolj aktivna v osemdesetih letih, ko je soorganizirala izobraževanje andragogov in andragoških delavcev bodisi s predavanji bodisi s strokovnimi posveti in razpravami. Bila je tudi sourednica informativnega glasila Informacije, ki so ga tedaj skupaj izdajali Skupnost izobraževalnih centrov Slovenije, Zveza delavskih univerz Slovenije in Andragoško društvo Slovenije.

Za svoje delo pri izobraževanju odraslih je prejela številna priznanja: dve priznanji Andragoškega društva Slovenije (ob jubilejih leta 1988 in 1999) ter priznanje Zveze andragoških društev Jugoslavije (1990). Leta 1994 je prejela tudi nagrado Republike Slovenije za področje šolstva, za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju.

Prof. dr. Peter Vencelj

Prof. dr. Peter Vencelj je izjemno zaslužen za razvoj izobraževanja odraslih v Sloveniji.

Kot minister za šolstvo in šport v prvi slovenski vladi – minister je bil v letih 1990 do 1992 – je z vrsto sistemskih ukrepov, ki sta jih sprejela ministrstvo in vlada, odločilno vplival na pospešitev razvoja izobraževanja odraslih v Sloveniji. Ti ukrepi so bili:

- ustanovitev sektorja za izobraževanje odraslih na Ministrstvu za šolstvo in šport,
- odobritev sredstev za izobraževanje odraslih v proračunu Republike Slovenije,
- ustanovitev Andragoškega centra Slovenije, prve razvojne in raziskovalne ustanove za izobraževanje odraslih v Sloveniji, leta 1991,
- začetek samostojnega visokošolskega študija andragogike na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

To so bile podlage za nadaljnje sistemske ukrepe, ki so sledili v naslednjih letih, kot sta sprejetje *Zakona o izobraževanju odraslih* (1996) in *Nacionalnega programa izobraževanja odraslih v Sloveniji* (2004).

Prof. Vencelj – po stroki matematik in fizik, po dejavnosti raziskovalec in redni profesor na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani, tam je z odraslimi delal kot organizator in vodja podiplomski študija – je sooblikovalec uspešnega razvoja izobraževanja odraslih v prvih letih po osamosvojitvi Slovenije. Takega razvoja nam niso zavidali le v vzhodnoevropskih državah, ki so tedaj zaostajale za Slovenijo v razvoju izobraževanja odraslih, temveč tudi v zahodnoevropskih državah.

Tudi po upokojitvi njegova podpora izobraževanju odraslih ni prenehala. Kot predsednik društva Slovenskih katoliških izobražencev je razvijal izobraževanje odraslih v Socialni akademiji pod okriljem društva.